

«КРИМ. СПРОТИВ»:
ПРЕМ'ЄРНИЙ ПОКАЗ ДОКУМЕНТАЛЬНОГО
ФІЛЬМУ ПРО ПОДІЇ У КРИМУ ВІД
ПОЧАТКУ 2014 РОКУ ДО СЬОГОДНІ

«КРИМСЬКА
СВІТЛИЦЯ»
В ТОП-25 ГАЗЕТ
УКРАЇНИ

КРИМСЬКА СВІТЛИЦЯ

ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНА
УКРАЇНСЬКА
ГАЗЕТА

№ 35
2016

www.svitlytsia.in.ua

ТЕМА КРИМУ НА VI ВСЕСВІТНЬОМУ ФОРУМІ УКРАЇНЦІВ

З 20 до 21 серпня в «Українському домі» (м. Київ) проходив VI Всесвітній форум українців – вище зібрання закордонного українства.

ФОРУМ

Участь у форумі взяли близько 300 делегатів із 36 країн світу. Цей захід має на меті насамперед обговорення й вирішення тих питань, які турбують українців, що проживають за межами України, а це орієнтовно 15 до 20 млн. осіб. Крім представників діаспори, участь у роботі форуму взяли і представники влади, зокрема народні де-

путати. Так, на форумі були присутні перший президент України Леонід Кравчук,

300
ДЕЛЕГАТИВ

ІЗ 36 КРАЇН СВІТУ
ВЗЯЛИ УЧАСТЬ
У ФОРУМІ

екс-президент України Віктор Ющенко, віце-прем'єр-міністр України В'ячеслав Кириленко, міністр освіти та науки Лілія Гриневич, голова комітету з питань охорони здоров'я ВР Ольга Богомолець та ін.

У роботі форуму взяли участь і українці Криму. З Криму обрано 15 делегатів, але присутніми на форумі були тільки 10, оскільки інші не змогли виїхати з окупованого півострова. Кримська делегація підготувала ухвалу, пункти якої на форумі були прийняті. Більша частина цього документа – це звернення до окремих українських та міжнародних інституцій з метою актуалізувати кримське питання. З огляду на те, що VI Всесвітній форум українців проходить раз на 5 років, а у зв'язку з цим і особливе місце кримського питання в роботі цьогорічного форуму, на 2 і 3 сторінках подано повний текст зазначеної ухвали.

УХВАЛА

VI ВСЕСВІТНЬОГО ФОРУМУ УКРАЇНЦІВ ЩОДО ЗУСИЛЬ УКРАЇНИ, СВІТОВОГО УКРАЇНСТВА І МІЖНАРОДНОГО СПІВТОВАРИСТВА З ДЕОКУПАЦІЇ ТА РЕІНТЕГРАЦІЇ КРИМУ

Відновлення єдності України у міжнародно визнаних кордонах є життєво важливим завданням не тільки для українського народу та влади Української держави, а й ключовою проблемою міжнародної безпеки, питанням планетарного значення. Тимчасова окупація Росією Автономної Республіки Крим і м. Севастополя та її спроба анексувати цю частину суверенної території України є безпрецедентним за останні 70 років викликом світовому порядку. Держава-агресор нахабно порушила свої двосторонні та багатосторонні зобов'язання і здійснила акт агресії проти України. Росія вперше у післявоєнній Європі прагне анексувати частину території іншої держави, чим відкидає людство у часи Гітлера і Сталіна. Особливої небезпеки діям Кремля надає той факт, що Росія відповідно до Будапешт-

ського меморандуму гарантувала Україні в обмін на її відмову від третього в світі ядерного арсеналу суверенітет та територіальну цілісність, вчергове брала на себе зобов'язання не застосовувати силу і не погрожувати нею Україні.

Росія наразі перетворилася на країну міжнародного терориста й агресора. Вона ефективно використовує певні розбіжності серед основних світових держав у питаннях інструментів стримування російської агресії. В результаті вогнищ дестабілізації, терору і війни стає на планеті все більше: Європейські держави, регіон Перської затоки, Каспійсько-Чорноморський басейн, Середземне море. Росія постійно розширює географію дестабілізації у намаганні нав'язати світовому співтовариству новий перерозподіл сфер впливу у світі. Свої можливості в ООН і РБ ООН Росія вико-

ристовує для введення в оману міжнародного співтовариства, ліквідації наявного світового порядку, продовження своїх агресивних дій.

Світове співтовариство засудило агресію Росії проти України. Проте, на жаль, практичні дії для зупинення держави-агресора виявилися не надто активними й ефективними. Міжнародні санкції до Росії за окупацію Криму і війну на українському Сході мають певний позитивний ефект. Але основну вагу боротьби з порушником міжнародного права несе український народ. Завдяки героїчним зусиллям українських добровольців, волонтерів та військових ворога було зупинено в межах Криму і ще двох українських регіонів.

Російська окупаційна влада перетворила автономію і Севастополь на «півострів страху» і військовий плацдарм, який створює

загрозу для всіх країн Чорноморського басейну та низки інших регіонів. Незаконна мілітаризація Криму досягла небезпечних меж, зокрема, через наявність носіїв ядерної зброї. Окупанти системно і систематично порушують права людини, репресують проукраїнських активістів, здійснили масову експропріацію власності, всупереч міжнародному праву реалізують політику поступової заміни населення окупованої території на переселенців з Росії, піддають постійним утискам корінний кримськотатарський народ.

Під загрозою опинилося існування понад півмільйонної громади етнічних українців, яка є другою за розмірами етнічною спільнотою в Криму. Окупанти взяли курс на її асиміляцію. Вони в основному вже знищили культурницьку, мас-медійну та освітню інфраструктуру кримських

українців, заборонили діяльність українських політичних і громадських організацій, незаконно розірвали зв'язок інформаційного простору Криму із загальноукраїнським, переслідують і витискають за межі Криму українських активістів, здійснюють масований інформаційно-психологічний тиск на українське населення, обмежують його право на свободу совісті, зокрема, переслідують структури УПЦ Київського патріархату на тимчасово окупованій території.

У зв'язку з важливістю якнайшвидшого відновлення єдності і суверенітету України в межах міжнародно визнаних кордонів, торжества міжнародного права, захисту прав людини й колективних прав кримськотатарського народу й громади етнічних українців Криму, проти яких спрямована політика окупантів, ми закликаємо:

- 1 Міжнародне співтовариство визнати, що дії Росії несуть загрозу виникнення III-ої світової війни, й ужити системних заходів для обмеження її впливу на міжнародній арені, припинити її доступ до військових технологій та технологій подвійного призначення до моменту кардинальної зміни її зовнішньої та внутрішньої політики;
- 2 Міжнародне співтовариство посилити санкції проти Росії за незаконну окупацію Криму, об'єднати їх із санкціями за агресію у Донецькій і Луганській областях, і, зокрема, запровадити ембарго на торгівлю нафтою з Росією та відключити її від системи SWIFT до припинення агресії проти України, звільнення всіх окупованих територій та виплати компенсації за понесені українською стороною втрати;
- 3 ООН з метою досягнення задекларованих у Статуті цієї організації цілей, зміцнення міжнародного миру та безпеки позбавити Росію права голосу у Раді безпеки при розгляді питань, пов'язаних із агресією проти України та інших держав;
- 4 США, Великобританію і КНР, як державам-гарантам територіальної цілісності України, включитися у переговорний процес України із Росією з метою зупинки агресора й деокупації Криму, всієї території Донецької і Луганської областей, надати українській стороні летальну зброю;
- 5 Європейський Союз, держави і народи, які входять до його складу, засудити тих європейських політиків, які відвідують тимчасово окуповані території за гроші держави-агресора, а потім цинічно вихваляють порушення Росією міжнародного права, як і дії окремих політичних сил і органів самоврядування, які закликають визнати анексію українських територій. Є необхідність створити постійну моніторингову комісію;
- 6 ООН, Раду Європи, Організацію з безпеки й співробітництва в Європі та інші міжнародні організації, держави вжити заходів для припинення масштабного порушення прав людини й громадянина, прав корінного кримськотатарського народу й громади етнічних українців і тримати ситуацію у цій сфері під постійним контролем до моменту деокупації;
- 7 Світове українство у країнах проживання роз'яснювати важливість підтримки безпеки на планеті та протидії державі-агресору – РФ.
- 8 Органи державної влади України розробити Стратегію деокупації Криму;
- 9 Президента України і Верховну Раду України скасувати Закон України «Про створення вільної економічної зони «Крим» та про особливості здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території

України», статус нерезидентів для кримчан скасувати;

- 10 Кабінет Міністрів України створити центр надання адміністративних послуг для кримчан-громадян України безпосередньо на адміністративному кордоні Херсонської області й тимчасово окупованої території, зробити максимально зручною й прозорою процедуру в'їзду-виїзду на цю територію, зокрема, негайно спростити вивіз особистих речей на материк та припинити практику поборів;
- 11 Міністерство культури України надати організаційне сприяння й профінансувати проведення II Всеукраїнського (XIII Всекримського) конкурсу учнівської й студентської молоді «Змагаємось за нове життя!», присвяченого Лесі Українці;
- 12 Міністерство культури України збільшити фінансування Державного підприємства «Кримський дім» з метою розширення його можливостей проводити заходи, спрямовані на підтримку всіх етнічних спільнот Криму, зокрема, українців;
- 13 НАН України та Інститут українознавства МОН України в умовах спроб окупанта квазіісторичними аргументами легітимізувати окупацію підготувати академічне видання історії Криму й історії української громади півострова;
- 14 Прокуратуру Автономної Республіки Крим провести кримінальне розслідування за фактом знищення семи шкіл з українською мовою навчання та понад п'ятисот класів з українською мовою навчання на півострові проти колишнього міністра освіти і науки, молоді та спорту Автономної Республіки Крим Гончарової Наталі Григорівни;
- 15 Кабінет Міністрів України та Міністерство освіти і науки України передбачити фінансування в бюджеті країни на 2017 рік щодо виконання Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо державної підтримки учасників бойових дій

та їхніх дітей, дітей, один із батьків яких загинув у районі проведення антитерористичних операцій, бойових дій чи збройних конфліктів або під час масових акцій громадянського протесту, дітей, зареєстрованих як внутрішньо переміщені особи, для здобуття професійно-технічної та вищої освіти»;

- 16 Президента України, Кабінет Міністрів України вирішити питання передачі орендованого майна Кримською єпархією Української православної церкви Київського патріархату в місті Сімферополі для здійснення церковних богослужінь у власність Київського патріархату.
- 17 Міністерство інформаційної політики України та Міністерство культури України здійснити фінансову та інформаційну підтримку щодо відновлення та розвитку державної україномовної газети «Кримська Світлиця».
- 18 Кабінет Міністрів України забезпечити виконання Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб». Визнати незадовільною роботу Кабінету Міністрів України щодо виконання Комплексної державної програми щодо підтримки, соціальної адаптації та реінтеграції громадян України, які переселилися з тимчасово окупованої території України та районів проведення антитерористичної операції в інші регіони України, на 2015-2016 роки згідно з Постановою Кабінету Міністрів України. Забезпечити в бюджеті на 2017 рік фінансування Комплексної державної програми підтримки та соціальної адаптації внутрішньо переміщених осіб на 2017 рік.
- 19 Міністерство закордонних справ України звернутися до міжнародних судових інстанцій щодо розгляду рішень найвищих судових органів Російської Федерації, які позбавляють волі незаконно засуджених українців Криму та здійснюють над ними політичне замовлення Кремля. Вимагати негайного звільнення громадян України.

ВИМАГАЄМО ЗВІЛЬНИТИ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ У КРИМУ

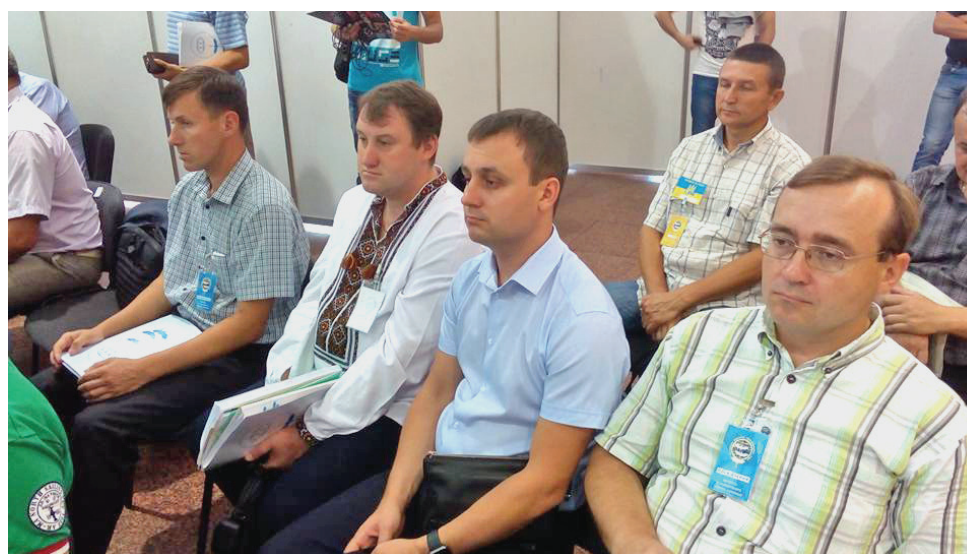
ЯРОСЛАВ САМОВИДЕЦЬ

Не пройшло повз увагу кримчан, які брали участь у роботі VI Всесвітнього форуму українців, питання про переслідування громадян України в Криму і Російській Федерації, як-от Валентина Виговського, Миколу Семєну, ще 26 політв'язнів. Кримський дослідник, журналіст Петро Вольвач підкреслив, що причиною відсутності одного з делегатів із Криму, М. Семєни, на цьогорічному форумі є утиски з боку нинішньої «влади» Криму, і додав, що «журналіста судять у Криму лише за правдиве слово і за те, що він є українцем, українським громадянином і українським патріотом».

Учасники форуму підтримали вимогу до кримської «влади» дозволити М. Семєні лікуватися на материковій частині України, а до чинної української влади докласти необхідних зусиль для повернення журналіста.

У своєму виступі П. Вольвач звернув увагу міжнародних спільнот та урядів демократичних країн на переслідування та репресії, під які сьогодні потрапила свобода слова й українські громадяни в Криму.

Нагадаємо, що проти журналіста М. Семєни кримською «владою» порушено кримінальну справу за підозрою у закликах до порушення територіальної цілісності Російської Федерації, приводом цього стала стаття «Блокада – необхідний перший крок зі звільнення Криму», опублікована у вересні 2015 року на сайті «Крим.Реаліі». Виїхати з Криму журналіст не може через підписку про невиїзд.

ЗА ПЕРЕГЛЯДОМ ДОКУМЕНТАЛЬНОГО ФІЛЬМУ «КРИМ. СПРОТИВ»

ТОЧКА ЗОРУ

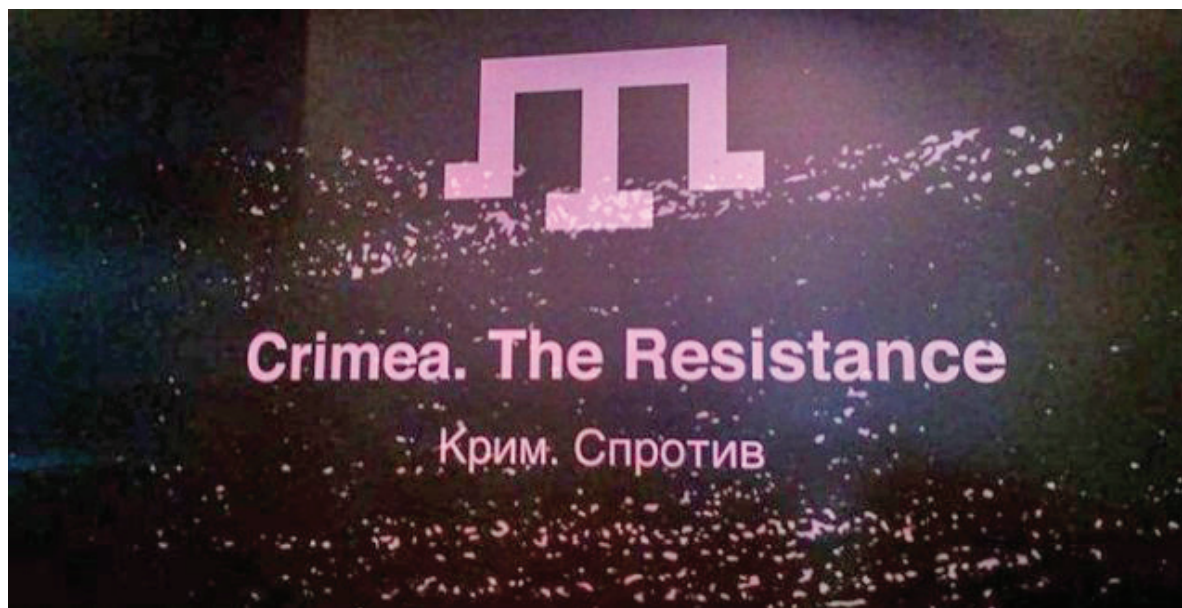
12 липня 2016 р. відбувся прем'єрний показ документального фільму «Крим. Спротив» (автор ідеї та сценарію фільму – Еміне Джеппар, головний режисер – Фатіма Османова), який відвідав Президент України Петро Порошенко. Фільм отримав схвальну оцінку з боку української громадськості та влади. Адже, на жаль, ми маємо на сьогодні лише поодинокі, здебільшого підготовлені на ентузіазмі та патріотизмі, суспільні проекти, які цілісно висвітлюють хроніку подій на Кримському півострові від початку 2014 року до сьогодні.

ВОЛОДИМИР ДМИТРУК,
КАНДИДАТ ІСТОРИЧНИХ
НАУК, ВІДПОВІДАЛЬНИЙ
СЕКРЕТАР НАЦІОНАЛЬНОЇ
СПІЛКИ КРАЄЗНАВЦІВ
УКРАЇНИ

Головний герой фільму – реальний дослідник, який вивчає історію кримських татар. Героями фільму є кримські татари, які стали на захист своєї Батьківщини, а в результаті стали жертвами нинішньої кримської влади. Звісно, саме кримські татари на початку 2014 року були найбільшими захисниками України в Криму. І на це було багато причин, які ховаються в історії цього народу і його боротьби за повернення на свою рідну землю.

Високо оцінюючи ідею і підготовку для широкого показу цього фільму, хотілося б висловити ряд побажань і пропозицій Міністерству інформаційної політики України, оскільки зазначається, що фільм створено за його підтримки.

За сценарієм фільму складається враження, що Крим захищали в основному лише кримські татари, а Україна до спротиву в Криму майже не докладалася, хоча насправді це було не зовсім так. У такому випадку фільм більше відповідає назві – «Кримськотатарський спротив». І це, з побаченого, було б правильно. Або ж фільм

був приватним, з відповідно виставленими акцентами. Однак фільм вийшов під егідою міністерства, тим більше інформаційної політики, тим більше України. У такому разі міністерству варто було б у фільмі з назвою «Крим. Спротив» показати боротьбу не лише кримських татар, а й об'єктивно висвітлити всі аспекти опору. Тому що складається враження, що боротьби не було, а були лише втрати, про які побіжно кількома рядками написано на завершальних кадрах фільму. Але ж цінність будь-якого фільму у візуалізації інформації, в іншому випадку вона губиться.

Щоб глядачу зрозуміти, чи варто Україні було боротися за Крим, необхідно показати Україну в Криму. Російська і проросійська пропаганда завжди подавала Крим російським, але ж з історії ми знаємо Крим і українським, на чому потрібно акцентувати увагу міністерству. Прикладів достатньо не

тільки в далекому минулому, а й з часу приєднання Криму до України 1954 року. Кримська область, яка на початку 1950-х рр. у складі Росії переживала економічний занепад і стагнацію, після входження до складу УРСР за 15-річний термін змогла перетворитися на передовий регіон курортного господарства та масового туризму в СРСР («всесоюзну оздоровницю»). Відродження народного господарства, значні успіхи в аграрному секторі та в промисловості на півострові в другій половині 1950-1970-х рр. значною мірою забезпечувалися ресурсами України та її народу. Адже перші десять років повоенного переселення до Криму виявилися провальними: значна частина населення покинула регіон. Масовий від'їзд переселенців зумовив беззмстовні витрати та невирішеність основної мети – заселення Криму. В аграрному секторі економіки Кримського півострова було вкрай незадовільне забезпечення водою степової частини Криму, значне відставання урожайності овочів, фруктів, картоплі, тютюну, кормів, сіна порівняно з довоєнним рівнем. Гострою проблемою для Криму залишалися питання зрошення та водопостачання.

У скрутному становищі перебувало санаторно-курортне господарство Кримської області. У повоєнні роки відновлення курортного господарства здійснювалося повільними темпами. Значна кількість оздоровниць розташовувалася у непристосованих примі-

щеннях, які не відповідали необхідним лікувальним вимогам.

Труднощі спостерігалися і в системі охорони здоров'я на півострові. У повоєнний період у Криму не було збудовано жодної лікувальної установи. Мережа лікувально-профілактичних та дитячих закладів виявилася нездатною забезпечувати потреби населення.

З 1954 р. заселення півострова новоселами переважно з областей УРСР (Вінницька, Волинська, Дрогобицька, Київська, Житомирська, Львівська, Полтавська, Рівненська, Тернопільська, Чернігівська, Чернівецька, Хмельницька) було основною та головною тенденцією програми економічного розвитку регіону.

Загалом процес організованого заселення Криму 1976 р. було завершено. З цього часу, коли всі економічні показники були вже на гідному рівні, основними переселенцями стають військові та військові відставники з родинами з усього Радянського Союзу.

У ближчій до нас за часом історії можна вказати й на інші приклади. З розпадом СРСР всі фінансові і матеріально технічні витрати на повернення депортованих осіб в місті їхнього проживання в Україні на момент депортації лягли майже повністю на Україну.

З огляду на це Україні є що втрачати і за що боротися, а особливо за людей, які показали себе гідними патріотами України, і зараз або змушені переселитися з Криму, або ж незаконно затримані чи засуджені, переживши масу

8,5 млрд КРБ.
ВИДІЛИЛА УКРАЇНА
1992 РОКУ НА ВИРІ-
ШЕННЯ ПРОБЛЕМ ДЕ-
ПОРТОВАНИХ ОСІБ,
500 МЛН КРБ. – РО-
СІЯ, А НІМЕЧЧИНА
НАДАЛА ДОПОМОГУ
НА ПОВЕРНЕННЯ НІМ-
ЦІВ В УКРАЇНУ В СУМІ
20 МЛН МАРОК

катувань. І на прем'єрному показі фільму Президент України, ще раз наголошуючи на необхідності внесення змін у 10 розділ Конституції України щодо надання права кримським татарам на самовизначення в складі суверенної України, відзначив внесок кримчанина Олега Сенцова, який нині перебуває у російській в'язниці за свої переконання.

У фільмі зовсім не продемонстровано боротьбу руху спротиву «Євромайдан-Крим», учасники якого були на вістрі подій, перебували в полоні, зазнали катувань... Також несповна висвітлено і спротив військових, які до останнього тримали оборону. Поза увагою залишилися й утиски релігійних організацій. Хіба всебічне висвітлення проблеми не є елементом політики інформаційного простору?

Міністерству значної уваги потрібно приділити і засобам масової інформації, які змушені були припинити свою діяльність у Криму. Серед ряду національних кримськотатарських були й «Чорноморська ТРК», інтернет-портал «Центр журналістських розслідувань», інтернет-видання «События Крыма», «BlackSeaNews», «IPC – Гражданская оборона», україномовні портали «Медіа-Крим» і «Голос Таврії» та інші, за якими долі сотень працівників.

Багато можна говорити і про втрату майна державних підприємств, організацій, наукових установ, навчальних закладів тощо.

Тому Міністерству інформаційної політики України необхідно сприяти виходу у світ ще не одного такого фільму з назвою «Крим. Спротив-2, -3, -4, -5...», щоб назва сповна відповідала змісту.

ФАКТИ

Україна запропонувала фінансування в 1993 р. програми повернення депортованих народів в Україну на основі підписання двосторонніх угод (половина витрат на долю України, інша половина – на долю інших країн): Україна – 50%, Узбекистан – 30%, Росія – 7,4%, Таджикистан – 5,7%, Киргизстан – 4%, Казахстан – 2,8%, Грузія – 0,1%.

«КРИМСЬКА СВІТЛИЦЯ» В ТОП-25!

18 серпня 2016 року в Національній спілці журналістів України відкрилася виставка «Газетна незалежність», приурочена до 25-річчя Незалежності України. Координатором виставки є знаний журналіст, головний редактор «Історичної правди» Вахтанг Кіпіані, ініціативою і зусиллями якого створено Музей-архів преси українського періодичного самвидаву. У цьому музеї зберігаються понад 30000 найменувань газет і журналів, 200 тисяч одиниць.

ВИЗНАННЯ

ЯРОСЛАВ САМОВИДЕЦЬ

Відкриття виставки супроводжувалося обговореннями і коментарями про місце й роль ЗМІ в процесі розвитку та становлення незалежної держави. Основний змістовий стрижень цього обгово-

рення досить повно відображає твердження представника «Киевских ведомостей» Геннадія Кириндясова: «Ми за писаними і неписаними законами справжньої журналістики ганялися за сенсаціями... Шкода, що зараз журналістика як стиль, як література і як творчість відмирає. Її замінюють «одноденки» в Інтернеті». Як справедливо підкреслив перший секретар НСЖУ Сергій

«Кримська світлиця», українська газета з Сімферополя, відродилась вимушено в Києві, то, відповідно, треба думати: чому в Києві? Чому ти її не підтримуєш? Чи не передплачуєш? Чому ти не знаєш про Крим? Чому влада не говорить про Крим? середств городського бюджета

Томіленко: «Сьогодні ми говоримо про загальну кризу впливу медіа на події в суспільстві. Але на цій виставці представлено видання, які засвідчують, що були роки, коли друковане слово мало вагомий вплив, коли видання виходили мільйонними тиражами і за ними стояли черги».

Виставка «Газетна незалежність» складається з 25 видань, які, на думку В. Кіпіані, були знаковими впродовж 25 років незалежності України. До списку цих 25 видань включено й «Кримську світлицю». За словами куратора виставки, визначення «Кримської світлиці» як знакового видання – це такий «пас суспільству», що тема Криму постійно повинна бути в епіцентрі. Свою позицію Вахтанг Кіпіані конкретизує так: «Кримська світлиця», українська газета з Сімферополя, відродилась вимушено в Києві, то, відповідно, треба думати: чому в Києві? Чому ти її не підтримуєш? Чи не передплачуєш? Чому ти не знаєш про Крим? Чому влада не говорить про Крим?».

Відвідати виставку «Газетна незалежність» можна у Національній спілці журналістів України за адресою: вул. Хрещатик, 27А.

Бути знаковим виданням 2016 року і бути включеним до ТОП-25 часописів України є почесно для «Кримської світлиці», редакція якої враховуватиме запити часу й суспільства, аби не втратити своє місце в медійному просторі.

ГАННА РІЗАТДІНОВА: «Я ІЗ УКРАЇНСЬКОГО СІМФЕРОПОЛЯ»

23-річна уродженка Сімферополя Ганна Різатдінова в індивідуальному багатоборстві з художньої гімнастики здобула бронзову медаль для України.

ЄВГЕНІЯ БОРИСЕНКО

Лідер збірної України з художньої гімнастики, уродженка Криму Ганна Різатдінова на Олімпіаді в Ріо виступила вище всяких похвал, зірвавши море оплесків, причому не тільки українських уболівальників. Однак судді віддали Ганні лише третє місце...

«Представляти свою країну – це для мене, з одного боку, величезне щастя, а з іншого, – відповідальність. Ти з гордістю захищаєш український прапор, і розумієш, що вся країна за тебе вболіває, і саме в цій країні тобі дали все. За Батьківщину хочеться всіх порвати», – сказала Різатдінова в інтерв'ю прес-службі НОК перед своїм виступом.

На жаль, помилки росіянок Маргарити Мамун і Яни Кудрявцевої не допомогли українській грації завоювати нагороди вищої проби, оскільки арбітри в упор «не бачили», як представниці РФ допускали проколи.

Своєю чергою Ганна Різатдінова видимих помилок не допускала, а елементи програм росіянок нічим не були складніше, ніж програма українки.

Рівні виступи у всіх чотирьох етапах фіналу дозволили Ганні завоювати олімпійську медаль, яка стала першою олімпійською нагородою для уродженки Сімферополя.

«Безумовно, був тягар відповідальності. Після Олімпійських ігор Лондона, коли почалося нове чотириріччя, готуючись до нових Ігор, як перший номер команди, я розуміла, що повинна здобути медаль. Я зробила для цього максимум. Зараз віддала все, що можна – і час, і сили, і емоції», – сказала Ганна після церемонії нагородження.

Гімнастка подякувала всій країні, яка за неї вболівала.

«Я відчувала, що Україна була сьогодні зі мною до останньої вправи. Коли виходила на останній вид – вправу зі стрічкою, я розуміла, що в принципі можу бути третьою. Але у нас такий підступний вид спорту, якби я допустила хоч одну помилку, – «бронзи» не було б. Довірилася Богові, робила свою роботу і, слава Богу, що вийшло!» – каже спортсменка.

Крім того, на гала-концерті гімнасток із різних країн світу у рамках Олімпійських ігор-2016 у Ріо-де-Жанейро Ганна Різатдінова виконала номер під пісню Джамали «1944». Композиція гімнастики мала назву «Homeland» («рідна земля», «батьківщина»).

За тиждень до відльоту збірної України з художньої гімнастики до Ріо-де-Жанейро Ганна Різатдінова побачилася з Джамалою. Продюсери співачки дали згоду на використання пісні «1944» у номері спортсменки.

КОЛИ ВИХОДИЛА НА ОСТАННІЙ ВИД – ВПРАВУ ЗІ СТРІЧКОЮ, Я РОЗУМІЛА, ЩО В ПРИНЦИПІ МОЖУ БУТИ ТРЕТЬОЮ. ДОВІРИЛАСЯ БОГОВІ, РОБИЛА СВОЮ РОБОТУ І, СЛАВА БОГУ, ЩО ВИЙШЛО!

РЕЗОНАНС

Нещодавно ІА «Голос Криму» висвітлює кричущий факт правового безчинства стосовно УПЦ КП. Віруючі Української православної церкви Київського патріархату в селі Октабрьське (Кучук-Бораш) Первомайського району АР Крим не змогли потрапити у приміщення церкви, аби відзначити Медовий Спас: «Коли прийшли до церкви, то на дверях висів замок; богослужіння не відбулося», – розповіли парафіяни.

НЕ ДАЛИ Й МЕДОВОГО СПАСА ВІДЗНАЧИТИ...

Вони також повідомили, що новий замок на дверях церкви з'явився за декілька днів до релігійного свята. Сільський «голова» Октабрьського (Кучук-Бораш) Анатолій Данкевич заявив віруючим УПЦ КП, що приміщення їм уже не належить. Проте люди запевняють, що це приміщення належить їм з 2002 року: «Ми отримали його за рішенням сільської ради, у зруйнованому стані. За 14 років наша громада вклала у це приміщення понад 300 тисяч гривень: зробили ремонт, встановили купол, паркан, оздобили церкву. І тепер це нам не належить...» – зазначили віруючі. Представники релігійної громади також зауважили, що події навколо церкви відбувалися у той час, коли в Первомайському районі проходили агітаційні заходи партії «Єдина Россія» щодо виборів у Держдуму, де брали участь «віце-прем'єр» Криму Руслан Бальбек та «прокурор» Наталя Поклонська.

«Це вже не перша спроба прибрати церкву, але досі віруючим вдавалось відстояти приміщення. Більше того, навіть «голова» місцевої адміністрації у 2015 році звернувся до «голови» сільради, аби той не чіпав громади і не порушував у районі міжконфесійний спокій, який там завжди існував», – зазначив архієпископ Сімферопольський і Кримський Климент, коментуючи ситуацію навколо церкви.

Владика також зауважив, що минулого року він надав «голові» сільської ради всі копії документів, які підтверджують, що будівля, де розташована церква, належить релігійній громаді на законних підставах. «Ми маємо рішення сесії від 22 серпня 2002 року, в якому йдеться про те, що будинок

на вулиці Івана Франка, 43 у селі Октабрьське передається для використання релігійній громаді УПЦ КП для реконструкції під храм Воскресіння Христового. Але вчора я дізнався, що протягом 2015-2016 років керівник «місцевої влади» знову поставив це приміщення на баланс сільської ради. При цьому ані релігійна

громада, ані настоятель храму не були про це повідомлені», – констатував владика Климент.

ІА «Голос Криму» висвітлює лише один із фактів правового безчинства стосовно УПЦ КП, на що згодом з'явилася реакція міністерства культури України.

Як стало відомо, 18 серпня 2016 року Міністерство культури

України виступило із заявою щодо порушень нинішньою кримською «владою» прав релігійних та етнічних спільнот у Криму.

Як ідеться в тексті документа, розміщеного на «Урядовому порталі», «Міністерство культури України здійснює постійний моніторинг релігійної ситуації на території Криму та окремих районів Донецької та Луганської областей.

До Мінкультури постійно звертаються вірні Кримської єпархії Української православної церкви Київського патріархату, представники корінного населення півострова кримські татари та інші із заявами щодо порушення їхніх прав нинішньою владою півострова. Вони заявляють про постійний тиск з боку «кримської» влади, погрози віруючим, порушення їхніх прав і свобод, рейдерські захоплення релігійних, культурних, культурних споруд, несанкціоновані обшуки тощо».

Крім того, у заяві наголошується, що «Міністерство культури України висловлює занепокоєність та глибоку стурбованість складністю того стану, в якому опинилися релігійні організації та етнічні спільноти не афілійовані з «владою» Криму».

Проте, зазначається у заяві, «у зв'язку з відсутністю в Україні реальних інструментів впливу на дії нинішнього керівництва півострова, закликаємо світове співтовариство та громадські інститути звернути увагу на цю проблему та не допустити подальшого порушення прав релігійних та

етнічних спільнот Кримського півострова».

Ця заява викликала відповідну реакцію з боку представників УПЦ КП в Криму. Так, архієпископ Сімферопольський і Кримський Климент УПЦ КП коментуючи журналісту ІА «Голос Криму» заяву Мінкультури, заявив: «Дана заява Міністерства культури – це те, що красномовно демонструє бездіяльність цього відомства. Ця структура не зробила жодного кроку на зустріч у вирішенні проблем УПЦ КП в Криму. На сьогоднішній день є небажання знаходити механізми щодо передачі майна на окупованій території у власність Київського Патріархату. Хочу зазначити, що бездіяльність центральних державних органів влади говорить про те, що сьогодні нема політичної волі щось робити для повернення Криму».

Очевидно, з огляду на стан справ у Кримській єпархії УПЦ КП, такі різкі заяви можуть сприйматися як природна реакція на правові безчинства на півострові. Архієпископ Сімферопольський і Кримський Климент УПЦ КП неодноразово звертався до Міністерства культури України з пропозицією вирішити питання приміщення для церкви в Сімферополі. Однак проблема залишається не розв'язаною і нині, тому тепер право на це приміщення архієпископ Климент усіма силами намагається вибороти в представників невизнаної республіки Крим. Зрозуміло, що без підтримки державних і релігійних інституцій це зробити просто неможливо. Відтак події навколо церкви в Октабрьському засвідчують той факт, що сьогоднішня кримська «влада» не збирається рахуватися із УПЦ КП, а надто ж із правом громадян на свободу віросповідання.

Як показує дійсність, для теперішніх кримських «керівників» будь-які документи, видані в українських офіційних установах не є аргументом і можуть бути не враховані під час вирішення локальних питань, однак Міністерству культури України варто було б спробувати допомогти вирішити цю проблему, бо офіційні заяви не завжди мають потрібний результат.

Стосовно проблем, з якими стикаються представники різних конфесій і церков, у медійному просторі говорилося не раз, певно, сюжети про непросте життя релігійних громад і церков у Криму бачитимемо досить часто.

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ СТАНОМ НА 1 СЕРПНЯ 2016 РОКУ

За результатами моніторингу Представництва Президента України в Автономній Республіці Крим в межах взаємодії з Державною службою з надзвичайних ситуацій та обласними державними адміністраціями України на території материкової частини України зареєстровано 22470 мешканців Криму, з них: 14760 – працездатні чоловіки та жінки, 5935 – діти, 1775 – інваліди та особи похилого віку.

Географія найбільш компактного тимчасового проживання кримчан, зареєстрованих на материковій частині України, така: Львівська (3513 осіб), Одеська (2043 особи), Миколаївська (1361 особа), Київська (1217 осіб), Херсонська (1148 осіб), Харківська (898 осіб) області та місто Київ (4665 осіб).

До обласних державних адміністрацій України надійшло 66566 звернень від громадян України з Криму, з яких 65579 розглянуті і мають позитивний результат, решта звернень перебуває на контролі. Переважна більшість звернень, а це 45130, надійшли до територіальних підрозділів Державної міграційної служби України, з яких 36421 звернення розглянуто Державною міграційною службою в Херсонській області, а саме:

- 23386 звернень – оформлення паспорта громадянина України для виїзду за кордон;
- 7998 – вклеювання до паспорта громадянина України фотокартки при досягненні особою 25- чи 45-річного віку;
- 2689 – оформлення або обмін паспорта громадянина України;
- 74 – оформлення ID-картки;
- 2274 – інші міграційні питання.

В розрізі інших звернень 4214 надійшли з питань соціальних виплат і допомоги, 3843 – з питань освіти, 1708 – з питань працевлаштування, 11661 – з медичного обслуговування, забезпечення житлом та інших питань.

За зверненнями громадян Представництвом Президента України в Автономній Республіці Крим розглянуто та позитивно вирішено 3224 питання, з них 1430 – у 2016 році.

ІНФОРМАЦІЯ ПРЕС-СЛУЖБИ ПРЕДСТАВНИЦТВА ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ В АВТОНОМНІЙ РЕСПУБЛІЦІ КРИМ

Представництво Президента України в Автономній Республіці Крим публікує результати моніторингу реалізації програм на території України, спрямованих на вирішення матеріально-побутових питань внутрішньо переміщених осіб через надання грошової допомоги, житла, земельних ділянок, кредитування, пільг тощо.

Аналіз отриманої інформації від обласних державних адміністрацій України показує,

що в регіонах з метою сприяння інтеграції та соціальної адаптації внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) за новим місцем проживання, надання допомоги в створенні належних умов для життєдіяльності та реалізації потенціалу, забезпечення соціальної, медичної, психологічної та матеріальної підтримки прийняті до виконання розпорядження голів обласних державних адміністрацій.

Дані моніторингу свідчать, що в деяких областях рішеннями сесій затверджено окремі Програми адаптації ВПО за новим місцем проживання, серед яких виділяються Дніпропетровська та Житомирська області.

В деяких регіонах, а це Закарпатська, Запорізька, Одеська, Полтавська, Рівненська, Хмельницька та Черкаська області, в чинні загальні Програми соціального захисту населення внесені зміни та доповнення, що містять заходи з підтримки і допомоги ВПО.

Слід зауважити, що всі Програми Харківської обласної ради виключно спрямовані на підтримку учасників антитерористичної операції через те, що за рішенням Міжвідомчого координаційного штабу України з питань, пов'язаних із соціальним забезпеченням громадян України, які переміщуються з тимчасово окупованої території, Харківська область з жовтня 2014 року працює як транзитний регіон для ВПО.

У Чернівецькій області розроблено проект Комплексної програми забезпечення житлом учасників бойових

МОНІТОРИНГ

ЩОДО ВИРІШЕННЯ МАТЕРІАЛЬНО-ПОБУТОВИХ ПИТАНЬ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ

КОНТАКТИ

За більш детальною інформацією щодо існуючих програм, які мають на меті вирішення матеріально-побутових питань ВПО, громадяни можуть звертатись до Представництва Президента України в Автономній Республіці Крим за телефоном: **(0552) 49-59-39**, чи за допомогою мережі **Skype** – обліковий запис **ppu_ark** або надіславши лист на електронну адресу: **predstavnytstvo.ark@gmail.com**

дій, членів їхніх сімей та громадян, які отримали статус ВПО. Наразі зазначений документ проходить необхідні процедури погодження у структурних підрозділах облдержадміністрації.

У Вінницькій, Закарпатській, Львівській, Миколаївській та Хмельницькій областях діють програми пільгового кредитування індивідуальних сільських забудовників «Власний дім», які передбачають можливість кредитування і ВПО.

У Запорізькій області діє регіональна програма індивіду-

ального житлового будівництва на селі «Сільське подвір'я», умови якої дозволяють ВПО отримувати довгострокові пільгові кредити на придбання або будівництво житла.

Також головами Волинської, Вінницької, Запорізької, Івано-Франківської, Кіровоградської, Миколаївської, Одеської, Полтавської, Рівненської, Сумської, Тернопільської, Херсонської та Чернігівської обласних державних адміністрацій прийнято низку розпоряджень щодо підтримки та соціальної адаптації громадян України, які залишають тимчасово окуповану територію України.

За даними, що надійшли до Представництва Президента України в Автономній Республіці Крим від обласних державних адміністрацій України, матеріальна допомога ВПО надавалася за рахунок коштів обласних і місцевих бюджетів. Так, з бюджету Миколаївської області на потреби 2674 ВПО виділили 2529,58 тис. грн., у Черкаській області 254 сім'ї отримали допомогу на загальну суму 76,2 тис. грн., у Хмельницькій області 62 особам виділили 59,7 тис. грн., в Івано-Франківській області 74 особам – 20 тис. грн., у Волинській об-

ласті 11 сімей отримали допомоги на 7,2 тис. грн., Чернігівська область на потреби ВПО виділила 25,5 тис. грн.

Окремі обласні державні адміністрації активно співпрацюють з міжнародними інститутами з гуманітарних питань. Наприклад, Кіровоградською обласною радою за рахунок коштів Європейського Союзу в рамках проекту «Побудуємо майбутнє разом!» проводиться капітальний ремонт п'ятиповерхового гуртожитку, розрахованого прийняти 150 сімей з числа ВПО, та реконструкція дитячого навчального закладу «Світлячок», умови якого мають забезпечити належне виховання 70 дітлахів.

У Київській області в рамках проекту «Соціальна інтеграція та примирення внутрішньо переміщених дітей у Київській області», профінансованого Європейським Союзом, надано фінансову допомогу сімом сім'ям ВПО з Криму на загальну суму 126 тис. 696 грн.

ІНФОРМАЦІЯ ПРЕС-СЛУЖБИ ПРЕДСТАВНИЦТВА ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ В АВТОНОМНІЙ РЕСПУБЛІЦІ КРИМ

КНИГА ПІД ЗНАКОМ КРИМУ (З НАВЧАЛЬНОГО ПОСІБНИКА С. КОЧЕРГИ)

БУДІВНИЧИЙ УКРАЇНСЬКОГО ТЕАТРУ

ІВАН КАРПОВИЧ КАРПЕНКО-КАРИЙ (1845 - 1907)

Український театр корифеїв отримав велику популярність у Криму й, зокрема, в Ялті на рубежі XIX і XX століть. Талант українських майстрів сцени, музичність і народність вистав сприяли популярності театру серед різних верств населення України, а також за її межами. Ялтинський міський театр, побудований у 1908 році С. Новиковим (колишнім актором малоруської трупи), був призначений і для малоросійських вистав, які на той час вважали, поряд з оперою й драмою, окремим видом сценічного мистецтва.

Першою отримала визнання в Ялті трупа М. Старицького (1885). 1888 року тут гастролювала трупа М. Садовського, у складі якої була незрівнянна королева української сцени М. Заньковецька. Через десять років М. Заньковецька й М. Садовський знову побували в Ялті, але на цей раз у двох різних трупах, сформованих після тимчасового розриву стосунків цих видатних майстрів сцени. Міська газета в своїх рецензіях найчастіше згадувала такі вистави, як-от: «Наталка Полтавка», «Сватання на Гончарівці», «Наймичка», «Циганка Аза», «Чорноморці», «Ой, не ходи, Грицю...». Загалом наприкінці XIX – на початку XX століть у Ялті побувало понад десятків українських труп. Місцеві жителі й гості міста мали можливість ознайомитися з мистецтвом М. Кропивницького (1840-

1910), П. Саксаганського (1859-1940), І. Карпенка-Карого (1845-1899).

«Батько новочасного українського театру», як влучно його назвав І. Франко, І. Карпенко-Карий особливо припав до серця ялтинцям.

Із вісімнадцяти років І. Тобілевич – учасник аматорських драматичних гуртків. Отримав визнання як актор, режисер, пройшов школу керівника трупи. За перо митець узявся вже зрілою людиною. За участь у нелегальному гуртку його заслали на три роки в Ново-

черкаськ, де він написав п'єси «Бурлака», «Безталанна», «Наймичка» та ін. Із кожним роком п'єси І. Карпенка-Карого завойовували все більшу популярність.

Повернувшись із заслання, І. Карпенко-Карий опинився в бурхливому вирі театрального життя. У складі мандрівних труп об'їздив усю Україну, не раз він де-

монстрував свій акторський і режисерський хист на кримській землі. Особливо віхою для ялтинського глядача стали гастролі трупи М. Садовського з 3 жовтня до 3 листопада 1899 року. Цілий місяць І. Карпенко-Карий фактично був неофіційним режисером майже тридцяти вистав і водночас блискуче виконував провідні ролі. Третину репертуару, запропонованого ялтинцям трупою, становили п'єси власне І. Карпенка-Карого: «Мартин Боруля», «Паливода», «Безталанна», «Сто тисяч», «Бондарівна», «Чумаки», «Лиха іскра». Цікаво, що ялтинська поліція встановила на період гастролей трупи негласний нагляд за автором популярних п'єс як за особою неблагонадійною.

Відомо також, що навесні 1902 року делегація українських акторів на чолі з І. Карпенком-Карим побувала в Гаспрі, щоб привітати великого російського письменника Л. Толстого й висловити йому свою підтримку у зв'язку з відлученням від церкви.

На схилі літ драматург занедужав. На лікування, за порадами лікарів, приїжджав до Криму. Зокрема, провів у Ялті травень-червень і половину квітня 1907 року (про що повідомляла своїм читачам газета «Русская Ривьера»). На жаль, лікування не надало очікуваного полегшення, ревматизм спричинив ускладнення. Покинувши Ялту, І. Карпенко-Карий змушений був

їхати за кордон, щоб звернутися до німецьких лікарів. 15 вересня 1907 року, в Берліні, його не стало.

Важко уявити собі репертуар будь-якої тогочасної української трупи без творів І. Карпенка-Карого. На ялтинській сцені їх з успіхом відтворювали й місцеві театри. Серед них чільне місце належить Товариству малоруських акторів під керівництвом П. Націлевича (? – 1927), яке за багатьма показниками можна вважати напівпрофесійним театром. Головні ролі у виставах товариства виконував сам режисер П. Націлевич і його дружина М. Азовська (? – 1920) – улюблена учениця М. Кропивницького. Окрім них, у трупі нараховувалося близько тридцяти акторів-аматорів, жителів Ялти. Любов до українського слова й музики об'єднала в колективі цілу низку обдарованих ялтинців, поряд з українцями на сцену виходили росіяни, греки, євреї, татари. Спектаклі влаштовували найчастіше в Домі народного зібрання (нині там розташований кінотеатр «Спартак»), нерідко виїжджали в Алупку й Гурзуф. Театр проіснував до 1918 року. У 20-30-ті роки традиції українського театру в Ялті відроджувалися, хоч не знайшли належної державної підтримки.

ПУБЛІКУЄТЬСЯ
ЗІ СКОРОЧЕННЯМИ,
ПОВНИЙ ВАРІАНТ
СТАТТІ НА САЙТІ
EDUCRIMEA/ ОСВІТА
ДЛЯ КРИМУ
EDUCRIMEA.ORG

ЦІЛИЙ МІСЯЦЬ І. КАРПЕНКО-КАРИЙ ФАКТИЧНО БУВ НЕОФІЦІЙНИМ РЕЖИСЕРОМ МАЙЖЕ ТРИДЦЯТИ ВИСТАВ І ВОДНОЧАС БЛИСКУЧЕ ВИКОНУВАВ ПРОВІДНІ РОЛІ. ЯЛТИНСЬКА ПОЛІЦІЯ ВСТАНОВИЛА НА ПЕРІОД ГАСТРОЛЕЙ ТРУПИ НЕГЛАСНИЙ НАГЛЯД ЗА АВТОРОМ ПОПУЛЯРНИХ П'ЄС ЯК ЗА ОСОБОЮ НЕБЛАГОНАДІЙНОЮ

У НАСТУПНОМУ ЧИСЛІ «КРИМСЬКОЇ СВІТЛИЦІ»

«ЗАМІСТЬ ВІВТАРЯ... ТУАЛЕТ?»

Матеріал про brutальне втручання нинішньої кримської «влади» в життя релігійних громад півострова на прикладі історичного католицького храму в Севастополі.

ГАЗЕТА «КРИМСЬКА СВІТЛИЦЯ»

Всеукраїнська літературно-публіцистична та мистецька газета
Виходить із 31 грудня 1992 року
Свідоцтво про реєстрацію КВ №12042-913ПР від 30.11.2006 р.

Засновники

Міністерство культури України
Всеукраїнське товариство
«Просвіта» імені Тараса Шевченка
ДП «Національне газетно-журнальне видавництво»

Адреса редакції
03040, м. Київ,
вул. Васильківська, 1;
тел.: +38 (044) 498-23-65

Видавець
Національне
газетно-журнальне
видавництво

Генеральний директор

Андрій ЩЕКУН
Головний редактор
Віктор Мерзвинський
Дизайн та верстка
Марк Канарський

Поліграфічний комбінат
ТОВ «Типографія «Від "А" до "Я"»
м. Київ, вул. Колекторна, 38/40
тел.: (044) 563-18-04, 562-28-51
Розповсюдження і реклама
тел.: +38 (044) 498-23-64
Редакція не публікує колективні
листи та звернення
Публікуючи проблемні матеріали,
редакція, окрім спеціально
обумовлених випадків, подає лише
авторський погляд.
Передрук і відтворення текстових
та ілюстраційних матеріалів
«Кримської світлиці» – тільки
з письмового дозволу редакції.

Передплата на газету
Передплатна ціна на 2016 р.:
1 місяць – 14,44 грн.;
півріччя – 86,64 грн.

У передплатній ціні враховано
вартість доставки до вашої
поштової скриньки і вартість
оформлення абонементу.

Передплатний індекс
90269

Наклад 1000 прим.
Ціна договірною

